

Utdrag ur "Uppföljning av miljötilståndet i skogslandskapet – Baserat på SLU Riksskogstaxeringen 2016–2020" (Nilsson och Dahlgren 2023)

4. Skog med naturskogskaraktär

Från och med 2003 klassificeras i Riksskogstaxeringen skog av "naturskogskaraktär". Klassificeringen utgår ifrån att vissa villkor som avser trädammansättning, förekomst av död ved och utförda skogsbruksåtgärder är uppfyllda. För angivande av naturskogskaraktär krävs bland annat att grova döda träd förekommer (över 25 cm i brösthöjd) och att inga skogsbruksåtgärder får vara utförda under de senaste 25 åren.

Variabeln ger en vägledning av mängden skog med naturskogsliknande egenskaper utgående ifrån de kriterier som inventeras på Riksskogstaxeringens provytor. Siffrorna är inte jämförbara med andra skattningar av arealer skog med naturskogskaraktär där uppskattningen av vad som är naturskog görs med en annan metodik. Det som främst är intressant här är att kunna följa utvecklingen över tid för skogar med naturskogskaraktär enligt definitionen som används här.

Tillstånd 2016–2020

Förhållandevis små arealer klassificeras som skog med naturskogskaraktär enligt Riksskogstaxeringens kriterier. Av landets 22,1 miljoner hektar produktiv skogsmark utanför 2019 års gränser för formellt skyddade områden är endast 0,19 miljoner hektar, det vill säga mindre än 1 procent, klassificerat som skog med naturskogskaraktär. Andelen skog av naturskogskaraktär finns i noterbar omfattning endast i Norrlandslänen med gräns mot fjällkedjan; 1,3 procent i Norrbottens län, 1,6 procent i Västerbottens län och 2,3 procent i Jämtlands län. I övriga delar av Norrland och i Dalarnas län är andelen under 1 procent och i de södra delarna av landet är andelen sådan skog närmast försumbar.

Denna typ av skog är betydligt vanligare ovan gränsen för fjällnära skog än nedanför. I de tre Norrlandslän som nämns ovan så är andelen 9–15 procent i fjällnära skog jämfört med 0,9–1,5 procent på den övriga skogsmarken.

Skog med naturskogskaraktär är också mycket vanligare inom formellt skyddade områden med 0,25 miljoner hektar för landet som helhet, vilket motsvarar en arealandel på 19 procent. Denna typ av skog utgör ungefär en fjärdedel av all produktiv skog inom formellt skyddade områden i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

Trender

Eftersom variabeln bara finns registrerad från och med 2003 har endast femårsmedelvärden sedan dess kunnat beräknas. Observerade förändringar av arealer skog utanför formellt skyddade områden med naturskogskaraktär mellan 2005 (2003–2007) och 2018 (2016–2020) är inte signifikanta.

Noggrannhet

Det relativa medelfelet är 21–24 procent för areal produktiv skog utanför formellt skyddade områden med naturskogskaraktär i Norrbotten, Västerbotten och Jämtland. Inom formellt skyddade områden uppgår medelfelet till 15–30 procent för samma län. Dessa uppgifter är alltså ganska osäkra. För övriga länsgrupper är det relativa medelfelet betydligt större med följd att uppgifterna blir osäkra.

Definitioner

Skog med naturskogskaraktär

För angivande av naturskogskaraktär krävs:

- Grova (minst 25 centimeter i brösthöjd 1,3 meter från rot) döda träd förekommer.
- Inga skogsbruksåtgärder utförda under de senaste 25 åren.

Vid lägre utvecklingsgrad än huggningsklass D2 (äldre slutavverkningsskog) krävs:

- Minst 50 kubikmeter död ved per hektar eller ett gammalt (beståndsålder minst 175 år) övre trädskikt.

Vid utvecklingsgrad motsvarande huggningsklass D2 (äldre slutavverkningsskog) ska minst fyra av följande krav uppfyllas:

- Överståndarträd finns.
- Beståndsåldern äldre än 150 år.
- Olikåldrigt bestånd.
- Stor diameterspridning.
- Två- eller flerskiktade trädbestånd

Tabeller

- 4.1 Areal och arealandel skog med naturskogskaraktär. Produktiv skogsmark utanför formellt skyddade områden. 2003–2020.
- 4.2 Areal och arealandel skog med naturskogskaraktär. Produktiv skogsmark inom formellt skyddade områden. 2016–2020.

- 4.3 Arealandel skog med naturskogskaraktär. Produktiv skogsmark utanför formellt skyddade områden. Ovan respektive nedan fjällnära gränsen. 2003–2020.

Länkar

- [4. Skog med naturskogskaraktär \(Länsstyrelsernas statistik i PxWeb\)](#)
- [Kapitlet Övergripande definitioner](#)
- [Kapitlet Tips vid användning av PxWeb](#)

Referenser

Nilsson, P. och Dahlgren, J. (2023). Uppföljning av miljötilståndet i skogslandskapet – Baserat på SLU Riksskogstaxeringen 2016–2020. Länsstyrelsen i Dalarnas län. Rapport 2023:11.

URL: <https://catalog.lansstyrelsen.se/store/26/resource/279>